

A

(a să) **ABATE**: v. III
 să (să) abată: conj. prez. 3.sg. 3,35

(a) **ABURI**: v. IV
 aburea: ind. imp. 3.pl. 2,12

(a) **ACOPERI**: v. IV
 au acoperit: ind. pf.c. 3.sg. 2,1
 acoperit-ai: ind. pf.c. 2.sg. 3,43

(a) **ADĂUGA**: v. I; var. (a) **ADAOGE**
 va adaoge: ind. viit.I. 3.sg. 4,15, 16, 22

(a-și) **ADUCE**: v. III
 adusu(-ș)-au: ind. pf.c. 3.sg., în loc. v. **adusu-ș-au aminte** 1,7
 (ș/-ș)-au adus: ind. pf.c. 3.sg., în loc. v. **ș-au adus aminte** 1,9; 2,1
 adus-ai: ind. pf.c. 2.sg. 1,21
 au adus: ind. pf.c. 3.sg. 3,2
 adu(-ți): imperativ 2.sg., în loc. v. **adu-Ți aminte** 3,19; 5,1
 (îm) voi aduce: ind. viit.I. 1.sg., în loc.v. **îm voi aduce aminte** 3,20
 aduceam: ind. imp. 1.pl. 5,9

AFARĂ: adv.
 afară: 1,20; 2,21

(a) **AFLA**: v. I
 au aflat: ind. pf.c. 3.sg./pl. 1,3; 2,9
 afă: ind. prez. 3.pl. 1,6
 aflatu(-)-am: ind. prez. 1.pl. 2,16

AIUREA: adv.; var. **AIRE**
 ari: adv. în expr. **de ari** „din altă parte” 5,2

(a) **AJUNGE**: v. III; var. (Reg.) (a) **AGIUNGE**
 va agiunge: ind. viit.I. 3.sg. 4,21

AJUTOR: s.n.; var. (Înv. și reg.) **AJUTORIU**
 ajutoriu: sg. nom. 1,7
 ajutoriul: sg. ac. 4,17

ALB, Ȣ: adj.
 albi: m. pl. nom. 4,7

ALES, ALEASĂ: adj./s.
 aleșii: s.m. pl. ac. 1,15
 ales: adj. n. sg. ac. 4,2

AMAR, Ȣ: adj./s.
 amar: adj. n. sg. acrezum. la cartea *Threni*
 amar: s.n. (+ dat.) sg. nom. „vai” 5,16

AMĂRĂCIUNE: s.f.
 amărăciune: sg. ac. 1,4, 20; 3,15

AMENINTAT: adv.; var. **AMĂNĂNTAT**
 amănăntat: 5,5

AMINTE: adv.
 aminte: adv. în loc. v. **a-și aduce aminte/a lua aminte**; vezi (a-și)
ADUCE/(a) LUA

APĂ: s.f.
 ape: pl. nom. 1,16; 3,54
 apa: sg. ac. 2,19; 5,4
 apă: sg. ac. 3,48

(a) **APLECA**: v. I „a alăptă”, „a da să sugă”
 aplecat-au: ind. pf.c. 3.pl. 4,3

(a) **APRINDE**: v. III
 au aprins: ind. pf.c. 3.sg. 2,3; 4,11

(a se) **APROPIA**: v. I
 apropiatu(-Te)-ai: ind. pf.c. 2.sg. 3,57
 apropiatu(-s)-au: ind. pf.c. 3.sg. 4,18

(a) **APUCA**: v. I „a prinde”
 au apucat: ind. pf.c. 3.pl. 1,3

ARC: s.n.
 arcu: sg. ac. 2,4; 3,12

(a) **ASEMĀNA**: v. I; var. (Înv.) (a) **ASĂMĀNA** „a asemui”; „a compara”
 voiu asămăna: ind. viit.I. 1.sg. 2,13

ASEMENEA: adv./prep.; var. (Înv.) **ASEAMINEA**
 aseaminea: adv. 1,20
 aseaminea: prep. 1,21

ASIR: s.m. (etnonim) „asirian”; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde se propune prima atestare la M. Eminescu, *Poesii*, 1895, considerându-se o creație personală a poetului.
asirilor: pl. dat. 5,6;

(a) **ASTÂMPĂRA**: v. I; var. (a) **STÂMPĂRA**
 a stâmpăra: inf. prez. 1,11
 să stâmpere: conj. prez. 3.pl. 1,19

AŞA: adv.; var. (Înv. și reg.) **AŞEA**
 așea: 2,20

(a) **AŞEZA**: v. I
 au așezat: ind. pf.c. 3.sg. 3,6

AŞIJDEREA: adv.
 așijdere: 2,8

(a) **AŞTEPTA**: v. I
 așteptam: ind. imp. 1.pl. 2,16
 voi aștepta: ind. viit.I. 1.sg. 3,24
 a aștepta: inf. prez. 3,26

AŞTERNUT: s.n.
 așternutul: sg. ac. 2,1

(a) **ATINGE**: v. III
 să atinge: conj. prez. 2.pl. 4,15

AUR: s.n.
 aurul: sg. nom. 4,1
 aur: sg. ac. 4,2

(a) **AUZI**: v. IV
 auziți: imperativ 2.pl. 1,18
 auzit-au: ind. pf.c. 3.pl. 1,21
 au auzit: ind. pf.c. 3.pl. 1,21
 ai auzit: ind. pf.c. 2.sg. 3,56
 auzit-ai: ind. pf.c. 2.sg. 3,61

(a) **AVEA**: v. II
 avusease: ind. m.m.c.pf. 3.sg. 1,7
 neavând: gerunziu 1,9

B

BAN: s.m.
 bani: pl. ac. 5,4

INDICE

THRENI

(a) **BATJOCORI**: v. IV
au **batjocorit**: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,7

BĂRBAT: s.m.
bărbatul: *sg. nom.* 3,39

BĂTRÂN, **Ă**: adj./s.
bătrâne: *adj. f. pl. nom.* 2,10
bătrâni s.m. *pl. nom.* 1,19
bătrânul: *s.m. sg. nom.* 2,21
(cei) **bătrâni**: *s.m. pl. nom./ac.* 4,16; 5,14
bătrânilor: *s.m. pl. gen.* 5,12

(a) **BEA**: v. II
am **beut**: *ind. pf.c. 1.pl.* 5,4

BERBEC: s.m.
berbeci: *pl. nom.* 1,6

BINE: adv.
bine: 3,26, 27
(mai) **bine**: 4,9

BISERICĂ: s.f.; var. (Inv.) **BISEARICĂ**
bisearica: *sg. ac.* 1,10

(a) **BIRUI**: v. IV
au **biruit**: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,16

(a) **BLESTEMA**: v. I; var. (a) **BLĂSTEMA**
blăstemat-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,7

BOLUND, **Ă**: s.m./f. (mgm.; Trans., Banat) „nebun”
(cele) **bolunde**: *s.f. pl. ac.* 2,14

BUCATĂ: s.f. (mai ales la pl.) „hrană”; „fel de mâncare”
bucate: *pl. ac.* 1,11
bucată: *sg. ac.* 1,19

(a se) **BUCURA**: v. I
bucură(-te): *imperativ 2.sg.* 4,21

BUCURIE: s.f.
bucuriia: *sg. nom.* 2,15
bucuria: *sg. nom.* 5,15

BUN, **Ă**: adj./s.
(ceale) **bune**: *s.f. pl. ac.* 3,17
bune: *s.f. pl. nom.* 3,38
bun: *adj. m. sg. nom.* 3,25
bună: *adj. f. sg. nom.* 4,1

BUZĂ: s.f.
buzele: *pl. nom.* 3,62

C

CALE: s.f.
cale: *sg. ac.* 1,12; 2,15
calea: *sg. fem.* 4,18
căile: *pl. ac.* 3,9, 40

CAP: s.n.
cap: *sg. ac.* 1,5
capetele: *pl. ac.* 2,10
capul: *sg. ac.* 2,15
capul: *sg. ac.* 2, 19; 3,54; 4,1
capului: *sg. gen.* 5,16

CASĂ: s.f.
casă: *sg. ac.* 1,20
casa: *sg. ac.*, în sintagma **casa Domnului** 2,7
casele: *pl. nom.* 5,2

(a) **CĂDEA**: v. II
au **căzut**: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* rezum. la carte Threni; 1,1; 2,21; 5,13
cădea: *ind. imp. 3.sg.* 1,7
căzut-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,53; 5,16

(a) **CĂLCA**: v. I
au **călcat**: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,15

CĂPETENIE: s.f.
căpetenia: *sg. nom.* 1,1
căpetenile: *pl. nom./ac.* 1,6; 2,2, 9; 5,12

CĂRBUNE: s.m.
cărbunii: *pl. ac.* 4,8

CĂRARE: s.f.
cărările: *pl. ac.* 3,9, 11

CĂTEL: s.m.
cățăii: *pl. ac.* 4,3

(a) **CĂUTA**: v. I; var. (a) **CĂTA**
caută: *ind. prez. 3.sg.* 3,25
căutând: gerunziu 1,11
să **căutăm**: *conj. prez. 1.pl.* 3,40

CÂNTĂRET: s.m.
cântările: *pl. gen.* 5,14

CÂNTEC: s.n
cântecul: *sg. nom.* 3,14

(a) **CÂȘTIGA**: v. I
am **căștigat**: *ind. pf.c. 1.pl.* 5,4

CEAȚĂ: s.f.
ceață: *sg. ac.* 2,1

CENUŞĂ: s.f.; var. **CENUŞE**
cenușe: *sg. ac.* 2,10; 3,16

CER: s.n.; var. **CERIU**
ceriu: *sg. ac.* 2,1
ceriuri: *pl. ac.* 3,41, 50, 66
ceriulut: *sg. gen.* 4,19

CERBICE: s.f.
cerbicelor: *pl. dat.* 5,5

(a) **CERCA**: v. I „a căuta”
au **cercat**: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,19

(a) **CERCETA**: v. I „a căuta”; (Inv.) „a pedepsi”
să **cercetăm**: *conj. prez. 1.pl.* 3,40
cerchetă: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,22

(a) **CERE**: v. III
au **cerut**: *ind. pf.c. 3.pl.* 4,4

CETATE: s.f.
cetate: *sg. ac.* 1,19
cetății: *sg. gen.* 2,12; 3,51
cetatea: *sg. nom.* 1,1; 2,15
cetățile: *pl. ac.* 5,11

(a) CHEMA: v. I

chemat-au: *ind. pf.c. 3.sg. 1,15*
am chemat: *ind. pf.c. 1.sg./pl. 1,18; 3,42, 57*
chemat-am: *ind. pf.c. 1.sg. 1,19; 3,55*
să cheme: *conj. prez. 3.pl. 2, 14*
chemat-ai: *ind. pf.c. 2.sg. 2,22*
vou chema: *ind. viit.I. 1.sg. 3,8*

CHIP: s.n.**chip:** *sg. ac., în loc. adv. în ce chip „cum” 1,1; 2,1***CINSTIT,** -Ă: adj./s.

cinstita: *s.f. sg. ac. 2,1*
cinstiți: *adj. m. pl. nom. 4,2*

CIOPLIT, -Ă: adj.**cioplete:** *f. pl. ac. 3,9*

CIRTĂ: (Inv. și pop.) „interval de timp foarte scurt”; „clipă”, „clipită”

cirtă: *sg. ac., în loc. adv. intr-o cirtă „într-o clipită”, „imediat” 4,6*

(a se) **CLĂTİ:** v. IV „a clătina”

au clătit: *ind. pf.c. 3.pl. 2,15*
clătindu(-să): *gerunziu 4,15*

(a) **COACE:** v. III**au copt:** *ind. pf.c. 3.pl. 4,10***CORN:** s.n.**cornul:** *sg. ac. 2,17***CORT:** s.n.**cortul:** *sg. ac. 2,4, 6*(a) **CREDE:** v. III**au crezut** *ind. pf.c. 3.pl. 4,12***CREDINȚĂ:** s.f.**credința:** *sg. nom. 3,23*(a) **CREȘTE:** v. III**am crescut:** *ind. pf.c. 1.sg. 2,22***CUGET:** s.n.**cugetele:** *pl. nom. 3,60, 62*(a) **CULEGE:** v. III

au cules: *ind. pf.c. 3.sg. 1,12*
culeage: *imperativ 2.sg. 1,22*
ai cules: *ind. pf.c. 2.sg./pl. 1,22; 2,20*

(a) **CUNOAȘTE:** v. III

cunoscut-am: *ind. pf.c. 1.sg. 3,23*
au cunoscut: *ind. pf.c. 3.sg. 3,36*
au făc cunoșcuți: *pasiv 3.pl. 4,8*

CUNUNĂ: s.f.**cununa:** *sg. nom. 5,16***CUPTOR:** s.n.**cuporii:** *sg. ac. 5,10***CURSĂ:** s.f.**cursă:** *sg. ac. 1,13***cursă:** *sg. nom. 3,47***CUVÂNT:** s.n.**cuvântul:** *sg. ac. 2,17***D**(a) **DA:** v. I

dat-au: *ind. pf.c. 3.sg. 1,11; 2,7*
datu(-)au: *ind. pf.c. 3.sg. 1,14*
au dat: *ind. pf.c. 3.sg. 2,6, 7*
(nu) da: *imperativ prohib. 2.sg. 2,18*
(să) da: *ind. imp. 3.sg. 5,5*
da-vă: *ind. viit.I. 3.sg. 3,30*
da-vet: *ind. viit.I. 2.sg. 3,65*
am dat: *ind. pf.c. 1.pl., în expr. am dat mâna „ne-am unit”; „am făcut alianță” (cf. lat. dedimus manum) 5,6*

DĂJDUIRE: s.f. „plătire de tribut”**dăjduire:** *sg. ac. 1,1***DESFĂTAT:** adv.**desfătat:** 4,5**DEMULT:** adv.**demult:** *adv. în forma de demult „din trecut, de altădată” 2,17*(a se) **DEPĂRTA:** v. I

depărtat-au: *ind. pf.c. 3.sg. 1,15*
(s-)au depărtat: *ind. pf.c. 3.sg. 1,16*
depărtați(-vă): *imperativ 2.pl. 4,15*
ai depărtat: *ind. pf.c. 2.sg. 5,22*

(a) **DEPRINDE:** v. III**au deprins:** *ind. pf.c. 3.pl. 1,13***DESĂVÂRȘIT,** -Ă: adj.

desăvârșit: *m. sg. gen (un dezacord, sintagma fiind: **podoabei** **cei** desăvârșit – de fapt, ***celei** desăvârșite –, unde adjectivul se acordă numai în gen cu articolul demonstrativ în forma **cei** – forma etimologică de gen./dat. f. sg. –, confundată probabil cu masculinul) 2,15*

(a) **DESCHIDE:** v. III**deșchis-au:** *ind. pf.c. 3.pl. 2,16; 3,46*(a) **DESCOPERI:** v. IV

descoperea: *ind. imp. 3.pl. 2,14*
descoperit-au: *ind. pf.c. 3.sg. 4,22*

(a) **DESPĂRTI:** v. IV**au despărțit:** *ind. pf.c. 3.sg. 4,16***DEȘERT:** adj. „zadarnic”**deșert:** *n. sg. ac. 4,17***DEZRĂDĂCINARE:** s.f. (Fig.) „dis trugere”**dezrădăcinare:** *sg. ac. 3,45***DIMINEAȚĂ:** adv.**dimineată:** 3,23**DIMPREJUR:** adv.; var. **DINPREJUR****dinprejur:** 2,22**DINAFARĂ:** adv.**dinnafară:** 2,8**DINĂUNTRU:** adv.; var. **DINLĂUNTRU****dinlăuntru:** *adv. în sintagma **ceale dinlăuntru** „măruntaie” 2,11***DINTE:** s.m.**dinții:** *pl. ac. 2,16; 3,16*

INDICE

DOAMNĂ: s.f.	FATĂ: s.f.
doamna: sg. nom. 1,1	fata: sg. nom./ac. 2,3, 15; 4,1, 8, 16; 5,9, 10, 12
(a) DOBORÎ: v. IV; var. (înv.) (a) OBORÎ „a culca la pământ”, „a distrugă”	feată: sg. gen. 1,5, 6; 3,35
au oborât: ind. pf.c. 3.sg. 2,2	featele: pl. ac. 4,16
DOMN: s.m. (s. propriu) „Dumnezeu”	FĂCUT, -Ă: adj.
Domnul: sg. nom./ac. 1,5, 12, 14, 15, 17, 18; 2,1, 2, 5, 6, 7, 8, 9, 17, 18; 3,18, 24, 25, 31, 36, 37, 40, 41, 50; 4,11, 20	făcută: f. sg. nom. 4,8
Doamne: sg. voc. 1,9, 11, 20; 2,20; 3,55, 58, 59, gl. 64, 66; 5,1, 19, 21	FECIOARĂ: s.f.
Domnului: sg. gen., în sintagma casa Domnului 2,7	fecioarele: sg. nom./ac. 1,4, 18; 2,10, 21; 5,11
Domnulut: sg. gen. 2,19, 20, 22; 3,22; 4, 16	fecioarei: sg. dat. 1,15
(a se) DOICI: v. IV (înv. și reg.) „a alăptă un copil străin”; (înv. și pop) „a îngrijii” (cf. Indice Iș)	fecioară: sg. voc. 2,13
(să) doicia: ind. imp. 3.pl. 4,5	(a) FI: v. IV
DORIT, -Ă: adj.	era: ind. imp. 3.sg. 1,7; 2,4; 3,49; 4,4
dorite: f. pl. gen./dat. 1,7, 10	vor fi: ind. viit.I. 3.pl. 1,21
DRAC: s.m.	va fi: ind. viit.I. 3.sg. 3,29
dracii: pl. nom. 4,3	fie: conj. prez. fără să 3.sg. 3,37
DREPT, DREAPTA: adj./s.	fiind: gerunziu 5,5
drepăt: adj. m. sg. nom. 1,18	au fost: ind. pf.c. impers./3.sg./pl. rezum. la cartea <i>Threni</i> ; 2,22; 4,9, 16, 19, 5,8
(celor) drepți s.m. pl. gen. 4,13	iaste: ind. prez. 3.sg. 1,2, 12, 20, 21; 3,37
dreapta: s.f. sg. ac. 2,3, 4	sânt: ind. prez. 3.pl. 1,4, 22; 4,7; 5,7
(a se) DUCE: v. III	sânt: ind. prez. 1.sg. 1,20; 3,63
(s-)au dus: ind. pf.c. 3.pl. 1,5, 6, 18	e: ind. prez. 3.sg. 1,17, 18; 2,9, 12, 15, 16; 3,23, 24, 25, 26, 27; 4,8
duceți(vă): imperativ 2.pl. 4,15	FICAT: s.m.
DUH: s.n.	hicatul: sg. nom. 2,11
duhul: sg. nom. 3,20; 4,20	FIERE: s.f. (Fig.) „amărăciune”; „necaz”
DURERE: s.f.	fiare: sg. ac. 3,5
dureare: sg. nom. 1,12	fiere: sg. ac. 3,19
durearea: sg. ac. 1,12, 18	FIU: s.m.
E	fiii: pl. nom./ac. 1,16; 3,33; 4,2, 10
ELEFANT: s.m.	FOAME: s.f.
elefant: sg. ac., în sintagma osul de elefant „fildeșul” 4,7	foame: sg. ac. 2,19; 4,9
F	FOAMETE: s.f.
(a se) FACE: v. III	foametei: sg. gen. 5,10
făcutu(-s)-au: ind. pf.c. 3.sg./pl. 1,1, 5, 6, 16, 17; 2,5; 3,47; 4,10	FOC: s.n.
(s-)au făcut: ind. pf.c. 3.sg./pl. 1,2, 8; 3,10; 4,6	foc: sg. ac. 1,13; 4,11
(m-)am făcut: ind. pf.c. 1.sg. 1,11	foc: sg. ac., în sintagma pară de foc 2,3
ai făcut: ind. pf.c. 2.sg. 1,21; 3,4	focul: sg. ac. 2,4
făcut-au: ind. pf.c. 3.sg. 2,17	(a) FRÂNGE: v. III
făcutu(-m)-am: ind. pf.c. 1.sg., în expr. făcutu-m-am de râs 3,14	frânt-au: ind. pf.c. 3.sg. 2,3
(ne-)am făcut: ind. pf.c. 1.pl. 5,3	au frâmt: ind. pf.c. 3.sg. 3,11
FALCA: s.f.	au frânt: ind. pf.c. 3.sg. 3,16
falca: sg. ac. 3,30	să frângă: conj. prez. 3.sg. 4,4
fâlcile: pl. ac. 1,2	FRUMOS, FRUMOASĂ: adj.
FATĂ: s.f.	frumos: m. sg. ac. 2,4
fata: sg. nom./ac. 1,6; 2,1, 5; 4,3	(mai) frumoși: m. pl. nom. 4,7
fata: sg. voc. 2,13; 4,21, 22	FUNIE: s.f.; var. (înv.) FUNE
featet: sg. gen. 1,15; 2,2	funea: sg. ac. 2,8
featete: pl. nom./ac. 2,10; 3,13, 51	G
featii: sg. gen. 2, 4, 8, 11, 18; 3,48; 4,6, 10	GÂND: s.n.
	gândurile: pl. nom. 3,61
	(a) GÂNDI: v. IV
	gândit-au: ind. pf.c. 3.sg. 2,8
	au gândit: ind. pf.c. 3.sg. 2,17

THRENI

GÂTLEJ: s.n.
gâtlegiul: sg. ac. 4,4

GEANĂ: s.f.
geana: sg. nom. 2,18

GLAS: s.n.
glas: sg. ac. 2,7
glasul: sg. ac. 3,56

(a se) **GOLI:** v. IV (înv.) „a (se) dezbrăca de tot”; „a bea tot conținutul dintr-un recipient”
golit-au: ind. pf.c. 3.pl. 4,3
(te) **vei goli:** ind. viit.I. 2.sg. 4,21

(a) **GONI:** v. IV
gonea: ind. imp. 3.pl. 1,3
va goni: ind. viit.I. 3.sg. 3,31
goni(-)-vei: ind. viit.I. 2.sg. 3,66
au gonit: ind. pf.c. 3.pl. 4,19

GONITOR: s.m.
gonitorii: pl. masc. 4,19

GRĂDINĂ: s.f.
gredină: sg. ac. 2,6

(a) **GRĂI:** v. IV
au **grăit:** ind. pf.c. 3.sg. 1,5, 12

GRÂU: s.m.
grâul: sg. nom. 2,12

GRUMAZ: s.m.
grumazul: sg. ac. 1,14

GUNOI: s.n.
gunoaiele: pl. nom./ac. 1,9; 4,5

GURĂ: s.f.
gura: sg. ac. 1,18; 2,16; 3,29; 3,38, 46
guri: sg. gen. 4,20

H

HORĂ: s.f.
hora: sg. ac., în sintagma **hora cântăreștilor** (cf. lat. *choro psallentium*) 5,14
hora: sg. nom. 5,15

(a se) **HRĂNI:** v. IV
am hrănit: ind. pf.c. 1.sg. 2,22
hrănuit(-)-au: ind. pf.c. 3.sg. 3,16
(să) **hrănea:** ind. imp. 3.pl. 4,5

I

IARĂ: adv.
iară: 3,3

IATĂ: interj.
iată: 2,16

(a) **IERTA:** v. I
au iertat: ind. pf.c. 3.sg. 2,2, 17
[ai] iertat: ind. pf.c. 2.sg., cu aux. **ai** subînțeles 3,43

(a) **IEȘI:** v. IV
au ieșit: ind. pf.c. 3.sg. 1,6
să ieș: conj. prez. 1.sg. 3,7
vor ieșit: ind. viit.I. 3.pl. 3,38

INIMĂ: s.f.
inima: sg. nom./ac. 1,20, 22; 2,18, 19; 3,21; 5,17
inimă: sg. ac., în loc. adv. **din inimă** „fără reținere” 3,33
inimile: pl. ac. 3,41
inimii: sg. gen. 3,58, 65; 5,15

(a) **INTRĂ:** v. I; var. (Pop.) (a) **ÎNTRA**
să intre: conj. prez. 3.sg./pl. 1,10, 22
va intra: ind. viit.I. 3.sg. 4,12

INTRAT, -Ă: adj.; var. (Pop.) **ÎNTRAT, -Ă**
întrate: f. pl. ac. 1,10

IUBIT, -Ă: s.m./s.f.
iubiti: pl. ac. 1,2

IUTE: adj.
(mai) iuți: m. pl. nom. 4,19

IUȚIME: s.f. „asuprire”; „urgie”
iuțime: sg. gen. 1,12
iuțmea: sg. ac. 2,1, 2; 3,60; 4,11
iuțmii: sg. gen. 2,1, 3, 6, 21, 22
iuțme: sg. ac. 3,43, 66

(a) **IZVORI:** v. IV
izvorând: gerunziu 1,16

I

(a se) **ÎMBĂTA:** v. I
au îmbătat: ind. pf.c. 3.sg. 3,15
îmbăta(-te)-vei: ind. viit.I. 2.sg. 4,21

(a se) **ÎMBOGĂȚI:** v. IV
(să) au îmboagățit: ind. pf.c. 3.pl. 1,5

(a) **ÎMBRĂȚIȘA:** v. I
au îmbrățisat: ind. pf.c. 3.pl. 4,5

(a) **ÎMBUCA:** v. I „a înghiții”; (despre foc) „a mistui”
îmbuca(-)-vom: ind. viit.I. 1.pl. 2,16
au îmbucat: ind. pf.c. 3.sg. 4,11

ÎMPĂRAT: s.m.
împăratul: sg. ac. 2,6, 9
împărați: pl. nom. 4,12

ÎMPĂRĂȚIE: s.f.
împăraților: pl. gen. 1,1
împărația: sg. ac. 2,2

ÎMPĂRTIRE: s.f. (aici) „șuvoci”
împărtiri: pl. ac., în sintagma **împărtiri de ape** „șuvocie de ape” 3,48

(a) **ÎMPILA:** v. I „a face să se aplece spre pământ”, „a cufunda” (lat. *dēfigō, -ere* „a înfige”)
împilate sănt: pasiv ind. prez. 3.pl. 2,9

ÎMPILAT, -Ă: adj. „apăsat”; „distrus”
împilată: f. sg. nom. 1,13

ÎMPODOBIT: adj.
împodobiti: m. pl. nom. 4,2

ÎMPOTRIVĂ: prep.; var. (Înv. și pop.) **ÎMPROTIVĂ**
împotativa: 5,22

(a) **ÎMPLE:** v. III; vezi (a) **UMPLE**

ÎMPREJUR: adv./prep.
împrejurul: prep. 1,17; 3,5
împrejur: adv. 3,7

(a) **ÎMPRESURA:** v. I
-i împresorată: pasiv ind. prez. 3.sg. 1,4

ÎMPRUMUT: s.n.
împrumutul: sg. ac. 3,64

ÎNAINTE: prep.
înaintea: prep. 1,5, 6, 22

(a) **ÎNALTĂ:** v. I
au înăltat: ind. pf.c. 3.sg. 2,17

ÎNALTIME: s.f.
înăltime: sg. ac. 1,13

(a) **ÎNCELUI:** v. IV „a înșela”
au înceluit: ind. pf.c. 3.pl. 1,19

ÎNCEPUT: s.n.
începutul: sg. ac. 2,19
început: sg. ac., în loc. adv. **din început**, „din (în) momentul inițial” 5,21

(a) **ÎNCHIDE:** v. III
închis-au: ind. pf.c. 3.sg. 3,9

(a) **ÎNCHIPUI:** v. IV „a compara cu cineva sau cu ceva”; (Înv.) „a (se) asemănă”
voiu încipui: ind. viit.I. 1.sg. 2,13

(a) **ÎNCINGE:** v. III „a (se) înfâșura (aici, cu pânză aspră ca de sac)”
încinsu(-s)-au: ind. pf.c. 3.pl. 2,10

(a) **ÎNCONJURA:** v. I
au încunjurat: ind. pf.c. 3.sg. 3,5

(a) **ÎNCORDA:** v. I
încordat-au: ind. pf.c. 3.sg. 2,4; 3,12

ÎNDĂRĂT: adv. (Înv. și reg.) **ÎNDĂRĂPT**
îndărăpt: 1,8, 13; 2,3

(a) **ÎNFRICOŞA:** v. I
ar înfricoşa: cond. prez. 3.pl. 2,22

ÎNFRICOŞARE: s.f.
înfricoşare: sg. nom. 3,47

ÎNFRUMUSETAT, -Ă: adj.; var. (Înv.) **ÎNFRÂMSĂTAT, -Ă**
înfrâmsătate: f. pl. ac. 2,2

(a) **ÎNGREUIA:** v. I
îngreoiat-au: ind. pf.c. 3.sg. 3,7

(a) **ÎNNOI:** v. IV
înnoiaste: imperativ 2.sg. 5,21

(a) **ÎNTĂRI:** v. IV
întărit-au: ind. pf.c. 3.sg. 2,4

ÎNTĂRIRE: s.f. (ccr.) „fortificație”, „întăritură”
întăririle: pl. ac. 2,5

(a se) **ÎNTÂMPLA:** v. I
(s-)au întâmplat: ind. pf.c. 3.sg. 5,1

(a) **ÎNTINDE:** v. III
întins-au: ind. pf.c. 3.sg. 1,13, 17; 2,8

(a se) **ÎNTOARCE:** v. III
(s-)au întors: ind. pf.c. 3.sg. 1,8; 5,2
întorsu(-)au: ind. pf.c. 3.sg. 1,13
ar întoarce: cond. prez. 3.sg. 1,16
întors-au: ind. pf.c. 3.sg. 2,3
au întors: ind. pf.c. 3.sg. 2,8; 3,3
să (ne) întoarcem: conj. prez. 1.pl. 3,40
(nu) întoarce: imperativ prohib. 2.sg. 3,56
întorsu(-s)-au: ind. pf.c. 3.sg. 5,15
întoarce: imperativ 2.sg. 5,21
(ne) vom întoarce: ind. viit.I. 1.pl. 5,21

(a) **ÎNTRA:** v. I; vezi (a) **INTRĂ**

INTRAT, -Ă: adj.; vezi **INTRAT, -Ă**

(a se) **ÎNTUNECĂ:** v. I „a căpăta o nuanță mai închisă”; a (se) înnegri”; „a lua o infățișare tristă”; a (se) posomori”
(s-)au întunecat: ind. pf.c. 3.sg./pl. 4,1; 5,17

ÎNTUNE COS, -OASĂ: s.
(ceale) întunecoase: s.n. pl. ac. 3,6

ÎNTUNERIC: s.n.; var. (Înv.) **ÎNTUNEAREC**
întunearec: sg. ac. 3,2

(a se) **ÎNVĂLUI:** v. IV (Înv.) „a se încolăci în jurul unui obiect”
(s-)au învăluif: ind. pf.c. 3.pl. 1,14

J

JALE: s.f.
jale: sg. ac. 5,15

(a se) **JELI:** v. IV
(s-)au jelit: ind. pf.c. 3.sg. rezum. la cartea *Threni*

(a se) **JELUI:** v. IV
(s-)au jeluit: ind. pf.c. 3.sg. rezum. la cartea *Threni*
(să) jeluesc: ind. prez. 3.pl. 1,4

JERTFELNIC: s.n.
jârtvelnicul: sg. ac. 2,20
jirtvealnicului: sg. gen. 4,1

JOS: adv.
jos (foarte): 1,9

(a) **JUDECA:** v. I
judecat-ai: ind. pf.c. 2.sg. 3,58
judecă: imperativ 2.sg. 3,59

JUDECATĂ: s.f.
judecata: sg. ac. 3,35, 36, 59

JUG: s.n.
jugul: sg. ac. 1,14; 3,27

L

LAC: s.n.
lac: sg. ac. 3,53
lacul: sg. ac. 3,55

LACRIMĂ: s.f.
lacramile: pl. nom. 1,2
lacrami: pl. ac. 2,11, 18

LAPTE: s.n.
laptele: sg. ac. 4,7

(a) **LĂCUI:** v. IV; vezi (a) LOCUI

LĂCUITOR: s.m.; vezi LOCUITOR

(a se) **LĂSA:** v. I
să (să) lase: conj. prez. 3.sg. 2,22

(a) **LĂUDA:** v. I
laudă: imperativ 2.sg. 2,19

LEGAT: s.m. „prizonier”; „întemnițat”
legații: pl. ac. 3,34

LEGE: s.f.
leage: sg. nom. 2,9

LEMN: s.n. „bucată ruptă sau tăiată din trunchiul sau ramurile unui arbore sau arbust”
lemnul: sg. ac. 4,8
leamnele: pl. ac. 5,4
lemn: sg. ac. 5,13

(a) **LEPĂDA:** v. I „a arunca”; „a alunga”; „a respinge”
lepădat-au: ind. pf.c. 3.sg. 2,1, 7; 3,8
(s-)au **lepădat:** ind. pf.c. 3.sg. 3,17
au lepădat: ind. pf.c. 3.sg. 3,32, 33
lepădându-: gerunziu 5,22

LEPĂDARE: s.f. „alungare”, „izgonire”; „înjosire”, „umilință”
lepădări: pl. ac. 2,14
lepădare: sg. ac. 3,45

LEU: s.m.
leu: sg. nom. 3,10

(a) **LEȘUI:** v. IV
au leșuit: ind. pf.c. 3.pl. 4,19

LIMBĂ: s.f. „organ musculos situat în cavitatea bucală”; „neam”, „popor”
limbilor: pl. gen. 1,1
limbi: pl. ac. 1,3
limbile: pl. ac. 1,10
limba: sg. nom. 4,4

(a se) **LIPI:** v. IV
lipitu(-s)-au: ind. pf.c. 3.sg. 4,4, 8

(a) **LOCUI:** v. IV; var. (înv.) (a) **LĂCUI**
lăcuit-au: ind. pf.c. 3.sg. 1,3
a lăculi: inf. prez. 4,15
lăcuiești: ind. prez. 2.sg. 4,21

LOCUITOR: s.m.; var. (înv.) **LĂCUITOR**
lăcuitori: pl. nom. 4,12

(a) **LOVI:** v. IV
lovit-ai: ind. pf.c. 2.sg. 2,21
loveaște: ind. prez. 3.sg. 3,30
ai lovit: ind. pf.c. 2.sg. 3,43

(a) **LUA:** v. I
luati: imperativ 2.pl., în loc.v. **luati aminte** „băgați de seamă”, „fiți atenți” 1,12

(a) **LUCRA:** v. I
am lucrat: ind. pf.c. 1.pl. 3,42

LUCRU: s.n.
lucrul: sg. ac. 3,64
lucru: sg. nom. 4,2

LUME: s.f.
lumii: sg. gen. 4,12

LUMINĂ: s.f.
lumină: sg. ac. 3,2

LUNĂ: s.f.
lunii: sg. gen., în sintagma eufem. **ale lunii** „menstruație” 1,17

(a) **LUNECA:** v. I
lunecat-au: ind. pf.c. 3.pl. 4,18

LUNGIME: s.f.
lungime: sg. ac., în sintagma (*întru*) **lungime de zile** „zile nesfârșite”, „mult timp” 5,20

LUT: s.n.
lut: sg. ac., în sintagma **vase de lut** 4,2

M

MAICĂ: s.f.
maicelor: pl. gen./dat. 2,12, 12
maicele: pl. nom. 5,3

MARE: adj.
mare: f. sg. nom. 2,13
(mai) **mare:** f. sg. nom. 4,6

MARE: s.f.
marea: sg. ac. 2,13

MĂRIT, Ȣ: s.m./f. „vestit”
măriții: s.m. pl. ac. 1,15

(a) **MĂSURA:** v. I
voiu măsura: ind. viit.I. 1.sg. 2,13

(a se) **MÂHNI:** v. IV
(s-)au **măhnit:** ind. pf.c. 3.sg. 5,17

MÂHNIRE: s.f.
măhnire: sg. ac. 1,13

MÂHNIT: adj.
măhnită: f. sg. nom. 1,22

(a) **MÂNA:** v. I
au mânat: ind. pf.c. 3.sg. 3,2

MÂNĂ: s.f.
mâna: sg. nom./ac. 1,7, 10, 14; 2,7, 8; 3,3; 5,8, 12
mânilor: pl. nom./ac. 1,14, 17; 2,15, 19; 3,41; 4,2, 6, 10
mâna: sg. ac., în expr. **am dat mâna** (vezi a DA) 5,6

(a) **MÂNCĂ:** v. I
vor mâncă: ind. viit.I. 3.pl. 2,20

MÂNCARE: s.f.
mâncarea: sg. nom. 4,10

INDICE

(a) MÂNGÂIA: v. I
să mângăie: conj. prez. 3.sg. 1,2, 17, 21
voiu mângăia: ind. viit.I. 1.sg. 2,13

MÂNGÂIERE: s.f.
mângăierii: sg. gen. 1,21

MÂNGÂIETOR: s.m.
mângăietoriul: sg. nom. 1,16
mângăietoriu: sg. ac. 1,9

(a se) MÂNIA: v. I
mâniatu(-Te)-ai: ind. pf.c. 2.sg. 5,22

MÂNIE: s.f.
mâniu: sg. gen. 1,12
mânie: sg. ac. 1,18; 3,42
mânia: sg. ac. 2,3; 4,11

(a) MÂNTUI: v. IV
mântui: inf. prez. 4,17

MÂNTUIRE: s.f.
mântuirea: sg. ac. 3,26

MIJLOC: s.n.
mijlocul: sg. ac., în loc. prep. din mijlocul 1,15
mijlocul: sg. ac., în loc. prep. în mijlocul 3,45; 4,13

MILĂ: s.f. „îndurare”, „compătimire”
milele: pl. nom. 3,22
milelor: pl. gen. 3,32
milă: sg. nom. 4,16

MILOS, -OASĂ: adj.
miloase: pl. gen. 4,10

(a) MILUI: v. IV „a (se) îndura”; „a avea milă”
ai miluit: ind. pf.c. 2.sg. 2,21
va milui: ind. viit.I. 3.sg. 3,32

MINCINOS, -OASE: adj./s.
(cele) mincinoase: s.f. pl. ac. 2,14
mincinoase: adj. f. pl. ac. 2,14

MINTE: s.f.
minte: sg. ac. 3,20

(a) MISTUI: v. IV „a distrugе”, „a nimici”
mistulaște: ind. prez. 3.sg. 2,3
au mistuit: ind. pf.c. 3.sg. 2,22

MISTUIT, Ă: adj. „nimicit”
mistuită: m. pl. nom. 4,9

MITITEL: s.m.
mătitelior: pl. gen. 2,19
mititei: pl. nom. 1,5
(cei) mititei: pl. ac. 2,20

MOARTE: s.f.
moartea: sg. nom. 1,20

MORT, MOARTĂ: s.f.
mortii: pl. ac. 3,6

MOȘTENIRE: s.f.
moștenirea: sg. nom. 5,2

MUIERE: s.f.; var. (Înv.) MUIARE
muierile: pl. nom./ac. 2,20; 5,11
muierilor: pl. gen. 4,10

THRENI

MULT, Ă: adj.
multe: n. pl. nom. 1,22
multă: f. sg. nom. 3,23

MULTIME: s.f.
mulțimea: sg. ac. 1,3, 5; 3,32

MUNTE: s.m.
munte: pl. ac. 4,19
muntele: sg. ac. 5,18

(a) MURMURA: v. I „a (se) plângе”; (Înv.) „a cărti”
au murmurat: ind. pf.c. 3.sg. 3,39

(a se) MUTA: v. I
mutatul(-s)-au: ind. pf.c. 3.sg. 1,3
a (te) muta: inf. prez. 4,22

N

NAZARINEAN: s.m. „nazireii erau un fel de călugări ai Vechiului Testament, care depuneau voturi de abstinенță pentru un anumit timp, cum a fost, de pildă, Samson (Jd 13,5, 7; 16,17)”
(Anania 2001, p.1042).

nazarineanii: pl. nom. 4,7

(a) NĂDĂJDUI: v. IV
voiu nădăjdui: ind. viit.I. 1.sg. 3,21
nădăjduiesc: ind. prez. 3.pl. 3,25

NĂDEJDE: s.f.
nădeajdea: sg. nom. 3,18
nădeajde: sg. nom. 3,29

NEA: s.f.
neaoa: sg. ac. 4,7

NEAM: s.n.
neamuri: pl. ac. 2,9; 4,15, 20
neamul: sg. ac. 4,17
neam: sg. ac., în loc. adv. (Înv.) în neam și în neam „veșnic” 5,19

NECAZ: s.n.; var. (Reg.) NĂCAZ
năcazul: sg. ac. 1,3, 9
năcazului: sg. gen. 1,7

(a se) NECĂJI: v. IV; var. (Pop.) (a se) NĂCĂJI
năcăjia: ind. imp. 3.sg. 1,5
(mă) năcăjesc: ind. prez. 1.sg. 1,20
(s-)au năcăjil: ind. pf.c. 3.sg. 3,49

NEDREPT: adv.
nedrept: 3,42

NEDREPTATE: s.f.
nedreptăților: pl. gen. 1,5, 14
nedreptățile: pl. ac. 1,22; 4,13
nedreptatea: sg. nom./ac. 2,14; 3,59; 4,6, 22; 5,7

(a se) NEGRI: v. IV
negritul(-s)-au: ind. pf.c. 3.sg. 4,8

NELEGIUIRE: s.f.
nelegiurea: sg. ac. 1,7

NEMILOSTIV, Ă: adj.
nemilostivă: f. sg. nom. 4,3

NEPRIETEN: s.m.; var. (Înv.) NEPRIATIN; (Înv. și reg.) NEPRIETIN
nepriatini: pl. nom. 1,2

nepriatinii: pl. nom. 1,5, 21; 3,52
 neprietinul: sg. nom./ac. 1,9; 2,4; 4,12
 nepriatinul: sg. nom./ac. 1,16; 2,17, 22
 nepriatinului: sg. gen. 2,3, 7
 neprieta: sg. ac. 2,5
 neprietenii: pl. nom. 2,16
 neprietenii: pl. nom. 3,46

NERODIRE: s.f. „lipsă de roade”
nerodirea: sg. ac. 4,9

NESTATORNIC, -Ă: adj.
nestornică: f. sg. nom. 1,8

NETED: adj. (Inv.) „strălucitor”; în textul lat. este *nitidiores*; *nitidus* „strălucitor”, „lucios”
(mai) neatezi: m. pl. nom. 4,7

NOAPTE: s.f./adv.
noaptea: adv. 1,2
noaptea: s. sg. ac., în loc. adv. **zioa și noaptea** „continuu” 2,18
noaptea: s. sg. ac. 2,19

NOR: s.m.
nor: sg. ac. 3,44

NOROD: s.n.
norod: sg. ac. 1,1
norodul: sg. nom./ac. 1,7, 11; 2,3
noroadele: pl. ac. 1,18
norodului: sg. gen. 2,11; 3,48; 4,3, 6, 10
norodului: sg. dat. (cu **a + tot**) 3,14
noroadelor: pl. gen. 3,45

NUMĂR: s.n.
număr: sg. ac., în sintagma **la număr** (după expr. lat. **ad numerum**, „în numărul cuvenit”) 3,16

NUME: s.n.
numele: sg. ac. 3,55

O

OBADĂ: s.f. „butuc”, „gros”; (Prin ext.) „cătușe”
obezile: pl. ac. 3,7

(a) OBORI: v. IV; vezi **(a) DOBORI**

OBOSIT, -Ă: adj.
obositi: m. pl. nom. 5,5

OCARĂ: s.f.
ocara: sg. ac. 1,8; 3,61; 5,1
ocără: sg. ac. 2,6
ocări: pl. ac. 3,30

(a) OCĂRÎ: v. IV
au fost ocărăti: pasiv ind. pf.c. 3.pl. 4,15

OCHI: s.m.
ochiului: sg. gen./dat. 1,16; 2,18
ochii: pl. nom. 2,11; 4,17; 5,17
ochiul: sg. nom. 3,48, 49, 51

ODIHNĂ: s.f.
odihna: sg. nom./ac. 1,3; 2,18; 3,49; 5,5

OLAR: s.m.
olariului: sg. gen. 4,2

OLTAR: s.n.; var. (Inv. și reg.) **OLTARIU**
oltariul: sg. ac. 2,7

OM: s.m.
omul: sg. nom. 3,1, 39
omului: sg. gen./dat. 3,27, 35
om: sg. ac. 3,36

OMENESC, -EASCĂ: adj.
omenesci: m. pl. ac. 3,33

(a) OMORI: v. IV
au omorât: ind. pf.c. 3.sg. 1,20
omorâtu(-)-ai: ind. pf.c. 2.sg. 2,21

OMORÂT, -Ă: s.
(celor) omorâti: s.m. pl. dat. 4,9

ORB, OARBĂ: s.m./f.
orbii: pl. nom. 4,14

OS: s.n.
oasele: pl. ac. 1,13; 3,4
oase: pl. ac. 4,8
osul: sg. ac., în sintagma **osul de elefant** „fildeșul” 4,7

OSTENEALĂ: s.f.
osteaneală: sg. ac. 3,5
osteneala: sg. nom. 3,65

P

PACE: s.f.
pace: sg. ac. 3,17

PAHAR: s.n.; var. (Inv. și reg.) **PĂHAR**
păharul: sg. nom. 4,21

PAJURĂ: s.f.; var. (Reg.) **PAJORĂ**
pajorile: pl. ac. 4,19

PALMĂ: s.f.
palmă: sg. ac. 2,20

PARĂ: s.f.
pară: sg. ac., în sintagma **pară de foc** 2,3

PARTE: s.f.
partea: sg. nom. 3,24

PASARE: s.f.; var. (Inv. și pop.) **PASERE**
pasare: sg. ac. 3,52

PAVĂZĂ: s.f.
pavaza: sg. ac. 3,65

PĂCAT: s.n.
păcat: sg. ac. 1,8
păcatele: pl. ac. 3,39; 4,13, 22
păcatul: sg. ac. 4,6

(a) PĂCĂTUI: v. IV
au păcatuit: ind. pf.c. 3.sg./pl. 1,8; 5,7
am păcatuit: ind. pf.c. 1.pl. 5,16

PĂMÂNT: s.n.
pământ: sg. ac. 2,1, 2, 9, 10, 11, 21
pământul: sg. gen. (cu prep. **a + tot**) 2,15
pământului: sg. gen. 3,34; 4,9, 12
pământul: sg. ac. 4,21

INDICE

(a) PĂRĂSI: v. IV
părăsi(-)-vet *ind. viit.I. 2.sg.* 5,20

PĂRINTE: s.m.
părintii: *pl. nom.* 5,7

PĂŞUNE: s.f.
păşune: *sg. ac.* 1,6

PÂINE: s.f.
pâine: *sg. ac.* 1,11; 4,4; 5,6
pâinea: *sg. ac.* 5,9

(a) PÂNDI: v. IV
pândeaste: *ind. prez.* 3.sg. 3,10

(a se) PÂNGĂRI: v. IV
pângărit-*au*: *ind. pf.c.* 3.sg. 2,2
pângăritu(-s)-*au*: *ind. pf.c.* 3.pl. 4,14

PÂNGĂRIT, -Ă: s.
(cea) pângărită: *s.f. sg. ac.* 1,17
(cei) pângăriți: *s.m. sg. nom.* 4,15

PÂNTECE: s.n.
pântecile: *sg. nom.* 1,20

PELIN: s.m. „plantă cu gust amar”; (Fig.) „amărăciune”; „durere”; „necaz”
pelin: *sg. ac.* 3,15, 19

PIATRĂ: s.f.
pietri: *pl. ac.* 3,9
piatră: *sg. ac.* 3,53
pietrale: *pl. nom.* 4,1

PICIOR: s.n.
picioarele: *pl. ac.* 1,9; 3,34
picioarelor: *pl. gen./dat.* 1,13; 2,1

PIELE: s.f.
piialea: *sg. ac.* 3,4
pialea: *sg. nom.* 4,8; 5,10

(a) PIERDE: v. III (Inv. și pop.) „a distrugе”
pierdut-*au*: *ind. pf.c.* 3.sg. 2,9

PIERDERE: s.f. (euf.) „nimicire”
pierdere: *sg. ac.* 2,8

PIERDUT: adj. „distrus”, „nenorocit”
pierduți: *m. pl. nom.* 1,16

(a) PIERI: v. IV
perit-*au*: *ind. pf.c.* 3.sg. 3,18
perit-am: *ind. pf.c.* 1.sg. 3,54
au perit: *ind. pf.c.* 3.sg./pl. 4,5; 5,18

(a) PLÂNGE: v. III
plângând: *gerunziu rezum. la cartea Threni*; 1,2, 16
au plâns: *ind. pf.c.* 3.sg. 1,2

(a) PLECA: v. I „a aplica”
plecat-*au*: *ind. pf.c.* 3.pl. 2,10

(a) PLESNI: v. IV „a bate (din palme)”
plesnit-*au*: *ind. pf.c.* 3.pl. 2,15

PLIN, -Ă: adj.
plină: *f. sg. nom.* 1,1, 20

THRENI

(a se) PLINI: v. IV
au plinit: *ind. pf.c.* 3.sg. 2,5
plinit-*au*: *ind. pf.c.* 3.sg. 2,17; 4,11
plinitu(-s)-*au*: *ind. pf.c.* 3.sg./pl. 4,18, 22

POARTĂ: s.f.
porțile: *pl. nom./ac.* 1,4; 2,9; 4,12
porți: *pl. ac.* 5,14

POCĂINTĂ: s.f.
pocăință: *sg. ac.* 2,14

PODOABĂ: s.f.
podoaba: *sg. nom.* 1,6
podoabei: *sg. gen.* 2,15

PONOSIT, Ă: adj. (Înv.) „mâhnit”, „supărat”; „îndoliat”
ponosite: *f. pl. nom.* 1,4

(a) PORUNCI: v. IV
poruncisești: *ind. m.m.c.pf.* 2.sg. 1,10
poruncit-*au*: *ind. pf.c.* 3.sg. 1,17
poruncise: *ind. m.m.c.pf.* 3.sg. 2,17
neporuncind: *gerunziu* 3,37

PRAZNIC: s.n. „zi de sărbătoare religioasă sau de odihnă”; „bună dispoziție specifică zilelor de sărbătoare”

praznic: *sg. ac.* 1,4; 2,7, 22
praznicul: *sg. ac.* 2,6

(a) PRĂDA: v. I
au prădat: *ind. pf.c.* 3.sg. 3,51

(a) PRĂPĂDI: v. IV „a distrugе”
prăpădit-*au*: *ind. pf.c.* 3.sg. 2,6

PREAÎNALT: s.m.
(Celui) Preaînalt: *sg. gen.* 3,35, 38

PREOT: s.m.
preoții: *pl. nom.* 1,4, 19
preotul: *sg. nom./ac.* 2,6, 20
preoților: *pl. gen.* 4,13, 16

(a) PRESĂRA: v. I
prăsărat-*au*: *ind. pf.c.* 3.pl. 2,10

PREȚ: s.n.
prețu: *sg. ac.* 5,4

PRICINĂ: s.f.
pricina: *sg. ac.* 3,58

PRIETEN: s.m.; var. (Înv.) PRIIATIN
priiatinii: *pl. nom./ac.* 1,2, 19

PRIMIRE: s.f.
priimiri: *pl. ac.* 2,14

PRIM: s.f.; var. (Trans.) PRIMURĂ (Reg.) „bandă dintr-o țesătură frumos lucrată sau din broderie, cu care se ornamentează unele veșminte pe margini”
primurile: *pl. ac.* 4,14

PRIMPREJUR: adv.; var. PRINPREJUR
prinprejur: 2,3

(a se) PRINDE: v. III
au prins: *ind. pf.c.* 3.pl. 3,52; 4,6
(s-)au prins: *ind. pf.c.* 3.sg. 4,20

(a) PRIVEGHREA: v. I
privighiat-**au**: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,14

(a) PRIVI: v. IV
priviam: *ind. imp. 1.pl.* 4,17

PROROC: s.m.
prorocului: *sg. gen.* rezum. la cartea *Threni*; în titlul cap. 5:
Rugăciunile lui Ieremie prorocului
prorocul: *sg. nom.* rezum. la cartea *Threni*; 2,20
proroci: *pl. nom.* 2,9, 14
prorocilor: *pl. gen.* 4,13

PROROCIE: s.f. (Astăzi rar) „prorocire”
prorocia: *sg. nom.* 3,47

PRUNC: s.m.
pruncul: *sg. nom.* 2,11, 21
prunci: *pl. nom.* 4,4; 5,13

PSALM: s.n.
psalmul: *sg. nom.* 3,63

PULBERE: s.f.
pulbere: *sg. ac.* 3,29

(a se) PUNE: v. III
pusu(-s)-**au**: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,9
pusu(-)-**au**: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,13; 3,11
(s)-**au** pus: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,14
au pus: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 3,12, 53
pune-va: *ind. viit.I.* 3.sg. 3,29
pus-ai: *ind. pf.c. 2.sg.* 3,44
ai pus: *ind. pf.c. 2.sg.* 3,45

(a) PURTA: v. I
va purta: *ind. viit.I.* 3.sg. 3,27
am purtat: *ind. pf.c. 1.pl.* 5,7

PUSTIU: s.n.; var. **PUSTIE**: s.f.
putie: *sg. ac.* 4,3, 19; 5,9

(a se) PUSTII: v. IV
(s)-**au** pustiit: *ind. pf.c. 3.sg.* rezum. la cartea *Threni*

PUSTIIT, -Ă: adj.
pustiită: *f. sg. ac.* 1,13; 3,11

(a) PUTEA: v. II
voiu putea: *ind. viit.I.* 1.sg. 1,14
putem: *ind. prez. 1.pl.* 3,42
putea: *ind. imp. 3.sg./pl.* 4,14, 17

PUTERE: s.f.
putearea: *sg. ac.* 1,14

R

(a) RĂMÂNE: v. III; var. (a) RĂMÂNEA: v. II „a dăinui”
vei rămânea: *ind. viit.I.* 2.sg. 5,19

RĂNIT, -Ă: s.
răniți: *pl. ac.* 2,12

RĂRUNCHI: s.m.
rărunchii: *pl. ac.* 3,13

(a) RĂSCUMPĂRA: v. I „a măntui”
să răscumpere: *conj. prez. 3.sg.* 5,8

RĂSCUMPĂTOR: s.m.; var. **RĂSCUMPĂTORIU** (înv.) „Măntuitor”
răscumpătorul: *sg. nom.* 3,58

(a) RĂSPLĂTI: v. IV
răsplăti-**vei**: *ind. viit.I.* 2.sg. 3,64

(a) RĂSTURNA: v. I (Fig.) „a distrugă”
au răsturnat: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,9, 11

(a) RĂTĂCI: v. IV
rătăcit-**au**: *ind. pf.c. 3.pl.* 4, 14

RĂTEZ: s.n.; (aici) „drug folosit ca zăvor”
răteazele: *pl. ac.* 2,9

RĂU, -REA: s./adv.
răul: *s.n. sg. ac.* 1,21
reale: *s.f. pl. nom.* 3,38
rău: *adv.* 5,13

RĂUTATE: s.f.
răutatea: *sg. nom.* 1,22

(a) RĂZVRĂTI: v. IV
să răzvrătească: *conj. prez. 3.sg.* 3,36

RĂS: s.n.
răs: *sg. ac., în expr. făcutu-m-am de răs* „m-am făcut de ocară”
3,14

REPEJUNE: s.f.
răpejune: *sg. ac.* 2,18

(a) RIDICA: v. I; var. (înv. și pop.) (a) RĂDICA
(s)-**au** rădicat: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,9
rădică: *imperativ 2.sg.* 2,19
au rădicat: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,28
să rădicăm: *conj. prez. 1.pl.* 3,41

(a se) RISIPI: v. IV; var. (înv. și reg.) (a) RĂSIPÍ
răsipit-**au**: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,5
au răsipit: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,6
(a) răsipi: *inf. prez.* 2,8
(s)-**au** răsipit: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,8
răsipitu(-s)-**au**: *ind. pf.c. 3.pl.* 4,1

ROBIE: s.f.
robie: *sg. ac. în rezum. la cartea Threni*; 1,5, 18
robiet: *sg. gen.* 1,3

ROD: s.n.
rodul: *sg. ac.* 2,20

(a) RUGA: v. I
rogu-: *ind. prez. 1.sg.* 1,18
(mă) volu ruga: *ind. viit.I.* 1.sg. 3,8
ruga: *inf. prez. fără a* 3,42

RUGĂCIUNE: s.f.
rugăciunea: *sg. nom./ac.* 3,8, 44

RUMEN: adj.
(mai) rumeni: *m. pl. nom.* 4,7

(a se) RUŞINA: v. I
(s)-**au** ruşinat: *ind. pf.c. 3.pl.* 4,16; 5,12

RUŞINE: s.f.
ruşine: *sg. ac., în loc. adv. fără ruşine* „neruşinat” 5,13

S

SABIE: s.f.
sabiia: sg. nom. 1,20
sable: sg. ac. 2,21; 4,9
sabiei: sg. gen. 5,9

SAFIR: s.n.; var. (Pop.) **ZANFIR**
zanfirul: sg. ac. 4,7

SÄGEATÄ: s.f.
sägeatä: sg. ac. 3,12

SÄRAC, -Ä: adj.
säraci: m. pl. nom. 5,3

SÄRÄCIE: s.f.
säräcia: sg. ac. 3,1, 19

(a se) **SÄTURA:** v. I
sätura-(s)-va: ind. viit.I. 3.sg. 3,30
sä (ne) säturäm: conj. prez. 1.pl. 5,6

SÄMBÄTÄ: s.f. „ziua de odihnă la mozaici”; reprezintă echivalarea cuvântului *sabat*, „ziua a şaptea a săptămânii, în care orice activitate trebuia întreruptă, după cum însuși Dumnezeu se odihnise în această zi, după încheierea actului creației”
sämbetele: pl. ac. 1,7
sämbäta: sg. ac. 2,6

SÄN: s.n.
sänul: sg. ac. 2,12

SÄNGE: s.n.
sängele: sg. ac. 4,13
sänge: sg. ac. 4,14

SCAUN: s.n.
scaunul: sg. nom. 5,19

(a) **SCÄDEA:** v. II „a se micșora”; (în v. și reg.) „a slăbi”, „a (se) slei de puteri”; „a (se) stinge (despre ochi)”
scäzut-au: ind. pf.c. 3.sg./pl. 2,11; 4,17; 5,15
scädea: ind. imp. 3.sg. 2,11
au scäzut: ind. pf.c. 3.pl. 3,22

(a) **SCÄPA:** v. I „a (se) salva”
să scape: conj. prez. 3.sg. 2,22

(a se) **SCHIMBA:** v. I
schimbatu(s)-au: ind. pf.c. 3.sg. 4,1

(a) **SCRÄSNİ:** v. I
au scräsnit: ind. pf.c. 3.pl. 2,16

(a) **SCOATE:** v. III
scoate: imperativ 2.sg. 2,18
au scos: ind. pf.c. 3.sg. 3,48

(a se) **SCULA:** v. I
scula: inf. prez. fără a 1,14
scopală: imperativ 2.sg. 2,19
(să) scoală: ind. prez. 3.pl. 3,62

SCULARE: s.f.
scularea: sg. ac. 3,63

SCUMP, -Ä: s. „lucruri de preț”
(ceale) scumpe: s.n. pl. ac. 1,11

SEMН: s.n. (Înv. și pop.) **SÄMN**
sämn: sg. ac. 3,12

SETE: s.f.
seatе: sg. ac. 4,4

(a se) **SFÄRSI:** v. IV „a muri”
(s-)au sfärsit: ind. pf.c. 3.pl. 1,19
(ne-)am sfärsit: ind. pf.c. 1.sg. 3,22

SFÄRSIT: s.n. „capăt”; „moarte”
sfärsitul: sg. nom./ac. 1,9; 3,18
sfärsitul: sg. nom. 4,18

SFINȚENIE: s.f.
sfințenia: sg. ac. 2,7

SFINȚITOR: s.m.
sfințitorul: sg. ac. 1,10

SINGUR, -Ä: adj.
sângură: f. sg. nom. 1,1
sângur: m. sg. nom. 3,28

(a) **SLÄBI:** v. IV
släbit-au: ind. pf.c. 3.sg. 1,14
släbea: ind. imp. 3.pl. 2,12
au släbit: ind. pf.c. 3.pl. 2,19; 5,14
va släbi: ind. viit.I. 3.sg. 3,20

(a) **SLÄVI:** v. IV
slävia: ind. imp. 3.pl. 1,8

SLUGÄ: s.f.
slujile: pl. nom. 5,8

(a se) **SLUJI:** v. IV
(s-)au slujit: ind. pf.c. 3.pl. 5,13

(a) **SMERI:** v. IV „a necinsti (o femeie)”
au smerit: ind. pf.c. 3.sg./pl. 3,33; 5,11

SMERIT, -Ä: s.m./f.
(cel) smerit: s.m. sg. ac. 2,5
(cea) smerită: s.f. sg. ac. 2,5

(a se) **SOCOTI:** v. IV
socoteaște: imperativ 2.sg. 1,11; 2,20
socotindu: gerundiu 3,21
(s-)au socotit: ind. pf.c. 3.pl. 4,2

SODOMLEAN: s.m.
sodomleanilor: pl. gen. 4,6

(a se) **SPÄNZURA:** v. I
(s-)au spänzurat: ind. pf.c. 3.pl. 5,12

(a) **STA:** v. I
stam: ind. imp. 1.pl. 4,17

(a) **STÄPANI:** v. IV
au stäpänit: ind. pf.c. 3.pl. 5,8

(a) **STÄMPÄRA:** v. I; vezi (a) **ASTÄMPÄRA**

STRAJĂ: s.f.
străjilor: pl. gen. 2,19

STRÄIN, -Ä: s.
streini: s.m. pl. ac. 5,2

STRÄMTURÄ: s.f. (Înv. și pop.) „strâmtuire”
strämturt: pl. ac. 1,3

(a) **STRICA:** v. I
strâcat-au: ind. pf.c. 3.sg. 2,2, 17

STRICAT, Ȣ: adj.
strâcate: f. pl. nom. 1,4

(a) **STRIGA:** v. I
strâgat-au: ind. pf.c. 3.sg. 2,18
au **strâgat:** ind. pf.c. 3.sg. 4,15

STRIGARE: s.f.
strigărt: pl. ac. 3,56

STRUTIE: s.f. „strut”; neînregistrat în această formă în MDA; este o încercare de a adapta lat. *strūtiō, -ōnis* (în formă de feminin datorită, probabil, contextului acordului cu *fata*).
strutie: sg. ac. 4,3

SUFLET: s.n.
suflet: sg. ac. rezum. la cartea *Threni*
sufletul: sg. ac. 1,11, 16, 19; 2,19; 3,17, 24, 51
sufletele: pl. ac. 2,12; 5,9
suflelui: sg. gen. 3,25

SUGĂTOR: s.m. (înv. și pop.) „sugar”
sugătorul: sg. gen. 4,4

(a) **SUGE:** v. III
suge: ind. prez. 3.sg. 2,11

(a) **SURPA:** v. I; var. (înv. și reg.) (a) **SURUPA** „a distrug”, „a nimici”; „a dărâma”
surpatu(-s)-au: ind. pf.c. 3.sg. 1,20
surpat-au: ind. pf.c. 3.sg. 2,2
surapat-au: ind. pf.c. 3.sg. 2,5
(s-)au **surpat** ind. pf.c. 3.pl. 4,6

SUSPIN: s.n.
suspinurile: pl. nom. 1,22
suspinul: sg. ac. 3,56

(a) **SUSPINA:** v. I
suspinând: gerunziu rezum. la cartea *Threni*; 1,4, 8, 11
suspin: ind. prez. 1.sg. 1,21

§

ŞANT: s.n. (înv.) „săpătură lungă și adâncă, adesea fortificată sau umplută cu apă, care se făcea în jurul unei cetăți, al unui castel etc., în scopuri de apărare
şanțurile: pl. ac. 2,5

ŞATRĂ: s.f. (înv. și reg.) „cort de tabără”
şatra: sg. ac. 2,6

(a) **ŞEDEA:** v. II
şezut-au: ind. pf.c. 3.sg./pl. rezum. la cartea *Threni*; 2,10
şeade: ind. prez. 3.sg. 1,1
şedea-va: ind. viit.I. 3.sg. 3,28

ŞEDERE: s.f.
şedearea: sg. ac. 3,63

(a) **ŞUIERA:** v. I
şuierat-au: ind. pf.c. 3.pl. 2,15, 16

TATĂ: s.m.
tată: sg. ac. 5,3

(a) **TĂCEA:** v. II
tacă: conj. prez. fără să 3.sg. 2,18
tăcut-au: ind. pf.c. 3.pl. 2,10
va tăcea: ind. viit.I. 3.sg. 3,28
au **tăcut:** ind. pf.c. 3.sg. 3,49

TĂCERE: s.f.
tăceare: sg. ac. 3,26

TĂRIE: s.f. „putere”; „fortificație”
tărie: sg. ac. în loc. adj. **fără tărie** „neputinciosi” 1,6
tăriile: pl. ac. 2,2

TÂNĂR, Ȣ: s.m./f.
tinerii: s.m. pl. nom./ac. 1,18; 2,21; 5,13, 14

TÂNGUIRE: s.f.
tânguirile: pl. nom. rezum. la cartea *Threni*
tânguire: sg. ac. rezum. la cartea *Threni*

TÂRG: s.n.
târgului: sg. gen. 2,11

TÂRSÂNĂ: s.f. (înv.) „tesătură aspră din păr de capră, purtată de asceti sau de călugări direct pe piele”; „tesătură groasă (ca pânză de sac)”
târsini: pl. ac. 2,10

TEASC: s.n.
teasc: sg. ac. 1,15

(a se) **TEME:** v. III
(nu te) **teamă:** imperativ prohib. 2.sg. 3,57

TEMELIE: s.f.
temeliile: pl. ac. 4,11

THRENI: s.
Thrent s. nead. titlu cărții (după greacă), reluat apozitional: *Adeca tânguirile lui Jeremie prorocului*.

TICĂLOS, -OASĂ: adj.
ticăloasă: f. sg. nom. 1,11

TINEREȚE: s.f.
tinereatele: pl. ac. 3,27

TOLBĂ: s.f.; var. (înv.) **TULBĂ** „geantă care se poartă la șold și în care se poartă diferite obiecte: săgeți, merinde vânat etc.”
tulbei: sg. gen. 3,13

(a) **TRĂI:** v. IV
trăind: gerunziu 3,39
vom trăi: ind. viit.I. 1.pl. 4,20

(a) **TRECE:** v. III
treaceşti: ind. prez. 2.pl. 1,12
trecea: ind. imp. 3.pl. 2,15
să **treacă:** conj. prez. 3.sg. 3,44

TRECERE: s.f.
treacerea: sg. ac. 3,19

(a) **TRIMITE:** v. III
au tremis: ind. pf.c. 3.sg. 1,10, 13
trimis-au: ind. pf.c. 3.sg. 3,13

TRUP: s.n.
trupul: sg. ac. 3,4

(a se) **TULBURĂ:** v. I; var. (înv.) (a se) **TURBURĂ** „a se răscoli”
turbaturu(-s)-au: ind. pf.c. 3.sg./pl. 1,20; 2,11

INDICE

THRENI

TURN: s.n.
turnurilor: pl. gen. 2,7

T

TÂTĂ: s.f.
tăta: sg. ac. 4,3

(a) **TINE:** v. III
au **ținut:** ind. pf.c. 3.pl. 4,14

U

(a) **UCIDE:** v. III
au **ucis:** ind. pf.c. 3.sg. 2,4
(să) **ucide:** ind. prez. 3.sg. 2,20
ucis-ai: ind. pf.c. 2.sg. 3,43

UCIS, -Ă: s.
(celor) **ucișă:** s.m. pl. dat. 4,9

(a se) **UITA:** v. I
uitatu(-m)-am: ind. pf.c. 1.sg. 3,17
(să) **uitată:** ind. pf.c. 3.sg. 3,50
a (să) **uită:** inf. prez. 4,16
uitându(-ne): gerunziu 4,17
uită(-te): imperativ 2.sg. 5,1
(Te) **vei uită:** ind. viit.I. 2.sg. 5,20

UITARE: s.f.
uitării: sg. dat. 2,6

ULITĂ: s.f.
ulitele: pl. nom./ac. 1,4; 2,11, 12; 4,20
ulitelor: pl. gen. 2,19; 4,18
ulită: sg. gen.(cu prep. a + **toată**) 4,1
ulite: pl. ac. 4,5, 8, 14

(a) **UMBLA:** v. I
au **umblat:** ind. pf.c. 3.pl. 5,18

UMBRA: s.f.
umbra: sg. ac. 4,20

(a) **UMPLE:** v. III
împlutu(-)-au: ind. pf.c. 3.sg. 3,15

UNS, -Ă: adj.
uns: n. sg. nom. 4,20

URECHE: s.f.
ureachea: sg. ac. 3,56

URGIE: s.f.
urgia: sg. ac. 2,4
urgiiă: sg. ac. 2,6
urgiiiă: sg. gen. 3,1; 4,11

(a) **URGISI:** v. IV
au **urgisit:** ind. pf.c. 3.pl. 1,2, 8

(a) **URMA:** v. I
urma: ind. imp. 3.sg. 1,6

URMĂ: s.f.
urmă: sg. ac., în loc. adj. **cel mai de pre urmă** „ultimul” 3,55
urmele: pl. nom. 4,18

URS: s.m.
urs: sg. nom. 3,10

URŞINIC s.n. (Inv.) „purpură”; „țesătură scumpă”; „haine făcute dintr-o astfel de țesătură”
urşinice: pl. ac. 4,5

(a se) **USCA:** v. I
(s-)au **uscat:** ind. pf.c. 3.sg. 5,10

USCAT, -Ă: adj.
uscată: f. sg. nom. 4,8

V

VAS: s.n.
vase: pl. ac., în sintagma **vase de lut** 4,2

VARGĂ: s.f.
varga: sg. ac. 3,1

(a) **VÄRSA:** v. I
varsă: imperativ 2.sg. 2,19

VÄDUVÄ: s.f.
väduvă: sg. ac. 1,1
väduve: pl. ac. 5,3

(a se) **VÄITA:** v. I
väletändu(-să): gerunziu rezum. la cartea *Threni*

(a se) **VÄRSA:** v. I
värsat-au: ind. pf.c. 3.sg. 2,4; 4,11
värsatu(-s)-au: ind. pf.c. 3.sg./pl. 2,11; 3,54
au **värsat:** ind. pf.c. 3.pl. 4,13
varsă: imperativ 2.sg. 2,19

VÄNAT: s.n.
vänatul: sg. ac. 3,52

VEAC: s.n.
veacului: sg. gen. 3,6
veac: sg. ac., în loc. adv. **în veac** „pentru totdeauna”, „veșnic” 3,31; 5,19, 20

VECHI, VECHE: adj.
vechile: adj. antep. f. pl. ac. 1,7
veache: f. sg. ac. 3,4
vechiul: n. sg. ac. 4,7

(a se) **VEDEA:** v. II
väzutu(-)-au: ind. pf.c. 3.pl. 1,7
au **väzut:** ind. pf.c. 3.sg./pl. 1,8, 10; 2,14; 3,50
väzutu(-)-am: ind. pf.c. 1.sg. 2,16
väz: ind. prez. 1.sg. 3,1
väzut-ai: ind. pf.c. 2.sg. 3,59, 60
vezí: imperativ 2.sg. 1,9, 11, 20; 2,20; 3,63; 5,1
vedetjă: imperativ 2.pl. 1,12, 18
a (să) **vedea:** inf. prez. 2,4

VEDENIE: s.f.
vedenie: sg. ac. 2,9

VEDERE: s.f.; var. (Inv.) **VEDEARE**
vedearea: sg. ac., în loc. prep. **în/întru vederearea** „în fața (cuiva)” 2,19; 3,35

(a) **VENI:** v. IV
au **venit:** ind. pf.c. 3.sg. 4,18
să vie: conj. prez. 3.pl. 1,4

(a se) **VESELI**: v. IV
veselitu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 1,21
au veselit: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,17
(b) **veseleaște**: *imperativ 2.sg.* 4,21

(a se) **VEȘTEJI**: v. IV
(s)-au **veștezit**: *ind. pf.c. 3.pl.* 4,9

VIAȚĂ: s.f.
viață: *sg. nom.* 3, 53
vietii: *sg. gen.* 3,58

VIFOR: s.n.
vifoarelor: *pl. gen.* 5,10

VIN: s.n.
vinul: *sg. nom.* 2,12

(a) **VINDECA**: v. I
va **vindeca**: *ind. viit.I. 3.sg.* 2, 13

VRĂJMAŞ: s.m.
vrăjmașit: *pl. nom.* 1,5, 7, 17
vrăjmașului: *sg. gen.* 1,7
vrăjmașul: *sg. nom./ac.* 1,10; 2,4; 4,12
vrăjmașilor: *pl. gen.* 2,17

VREME: s.f.
vreamă: *sg. ac.* 1,15

VULPE: s.f.
vulpile: *pl. nom.* 5,18

Z

ZALUD: adv.
zaludu: *adv. în expr. în zaludu* „degeaba”, „fără motiv” (cf. lat. *grātis*) 3,52

ZANFIR: s.n.; vezi **SAFIR**

(a) **ZĂCEA**: v. II
zăcut-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,21

(a) **ZDROBI**: v. IV „a distrugе”, „a nimici”; „a sfărâma”
să zdrobească: *conj. prez. 3.sg.* 1,15; 3,34
au zdrobit: *ind. pf.c. 3.sg. 2,9; 3,4*
vei zdrobi: *ind. viit.I. 2.sg.* 3,66

ZDROBIRE: s.f. „nimicire”; „prăpădire”
zdrobirea: *sg. nom./ac. 2,11, 13; 3,47, 48; 4,10*

ZI: s.f.
zilele: *pl. nom./ac. 1,7; 2,17; 4,18; 5,21*
zile: *pl. ac. 1,7*
zioa: *sg. nom./ac. 1,12, 13, 21; 2,1, 7, 16, 21, 22; 3,3, 14, 62*
zioa: *sg. ac., în loc. adv. zioa și noaptea* „continuu” 2,18
zi: *sg. ac. 2,22; 3,57*
zile: *pl. ac., în sintagma (întru) lungime de zile* „zile nesfârșite”, „mult timp” (lat. *in longitudinem dierum*) 5,20

(a) **ZICE**: v. III
au zis: *ind. pf.c. 3sg./pl. rezum. la cartea Threni*; 2,12, 16; 3,37; 4,15
zicând: *gerunziu* 2,15
am zis: *ind. pf.c. 1.sg. 3,18; 4,20*
zis-au: *ind. pf.c. 3.sg. 3,24*
zis-am: *ind. pf.c. 1.sg. 3,54*
zis-ai: *ind. pf.c. 2.sg. 3,57*

ZID: s.n.
zidurile: *pl. ac. 2,7, 18*
zidul: *sg. nom./ac. 2,8, 8*

(a) **ZIDI**: v. IV
zidit-au: *ind. pf.c. 3.sg. 3,5, 7*

